

LINČARSKA STRAST SE JE RAZŠIRILA PO DEŽELI

V ST. JOSEPH, MO., SE JE SKUŠALA DRHAL, BROJEČA ŠEST TISOČ OSEB, POLASTITI ZAMORCA WARNERA

Državni milicari so aretirali štiri osebe, ki so odgovorne za linčanje mladega zamorca. — Podivjana drhal se je umaknila pred strupenimi plini in bajoneti. — Mlad fant je pozval ljudi v San Jose k linčanju in pripravil vrvo. — Izjava očividca.

SALISBURY, M., 28. novembra. — Danes je navalilo na državno orožarno kakih tisoč oseb v namenu, da oprostijo štiri moške, ki so bili aretirani kot povzročitelji linčanja v Princess Anne, ki se je završilo meseca oktobra.

Napad se pa ni posrečil. Ljudska množica se je morala umakniti pred plini in bajoneti. Šele ko so državni policisti odvedli aretirance z avtomobilom v Baltimore, so se ljudje nekoliko pomirili.

Ko so korakali proti državni orožarni, so kričali: — Linčajte Ritchie-a! — Linčajte Lane-a!

Ritchie je guverner države Maryland, Wm. Preston Lane je pa generalni pravdnik, ki je izvedel za imena devetih mož, kateri so meseca oktobra odvedli zamorca George Armwooda iz jetnišnice v Princess Anne in ga linčali. Štirje med njimi so bili aretirani.

ST. JOSEPH, Mo., 28. novembra. — Ljudska drhal, ki je v teku pičle ure narasla od 600 na štiri tisoč oseb, je skušala danes odvesti iz okrajne jetnišnice v Buchanan devetnajstletnega zamorca L. Warnera in ga linčati.

Warner je priznal, da je v nedeljo zvečer napadel in posilil neko 21-letno deklico, ko se je vračala iz gledališča.

Množica je vdrla v jetnišnico skozi zadnja vrata ter začela iskati zamorca.

Na pomoč so bili pozvani narodni gardisti s tanki, ki so takoj stopili v akcijo.

Gouverner Guy B. Park je zaslutil nevarnost in naročil močnemu oddelku narodne garde, naj pomaga lokalnim oblastim, ki niso bile kos položaju.

SAN JOSE, Cal., 28. novembra. — 18 let stari sin farmerja Anthony Catalbi je o linčanju Hartovih morilcev povedal časnikarskemu poročevalcu naslednje:

"Bil sem prvi med množico, da sem vdrl v kaznilnico. V mesto sem prišel popoldne in sem pred kaznilnico videl veliko množico ljudi ter slišal, da je bilo najdeno Hartovo truplo. Takoj sem šel na farmo svojega očeta in sem vzel vrvo.

Nato sem se v avtomobilu vozil po mestu in sem klical: "Nocoj ob 11. bomo imeli linčanje."

Največ sem šel po speakeasies in sem dobil ljudi. Zaradi tega je bilo v množici tudi toliko pijanih.

Razglasili smo po vseh ulicah in tako je oni večer vse vrelo proti kaznilnici. Trikrat smo navalili na glavna vrata. Iz poslopja so prihajali dušeci plini in marsikdo izmed nas se je onesvestil.

Ko se nam je posrečilo vlomiti vrata, sem naglo stekel za šerifom in sem prvi prišel v prvo nadstropje, kjer je bil Thurmond zaprt. Štirje smo skočili k njegovi celici; šerifi so nas skušali pregovoriti, da opustimo namero.

Ječar je s solzami v očeh govoril: "Fantje, poklekimo in molimo, da vzamete pravega človeka." Takoj smo vsi poklekili in pričeli moliti. Molitev pa je bila prekinjena, ko je nek naš pijan tovariš zaklical: "Amen, brat Ben"

Šerifu smo vzeli ključke ter smo vdrl v Thurmondovo celico. Thurmond se je skril na omaro, in ko ga nek naš tovariš potegne navzdol, je padel in se pobil na glavi. Vlekli smo ga v park in smo ga hoteli pripraviti, da bi govoril, toda ni rekel besede.

Smith odgovarja Rev. Charlesu Coughlinu

**NEMČIJA
PROTESTIRALA
RADI UMORA**

Nemški poslanik je kancelerju Dollfussu izročil protest. — Nemški vojak je bil ustreljen na meji.

Dunaj, Avstrija, 28. novembra. Nemški poslanik na Dunaju dr. Robert Rieth se je zglasil pri kancelerju Dollfussu in ga je obvestil o uspehu preiskave glede smrti nekega nemškega vojaka, katerega je v petek blizu Reitha ob avstrijsko-nemški meji ustrelil nek avstrijski pomožni stražnik. Poslanik je vprašal Dollfussa, kaj namerava avstrijska vlada ukreniti v tej zadevi. Dr. Dollfuss mu je odgovoril, da o tem še ni prejel avstrijskega uradnega poročila, da pa bo poslaniku predložil vse zapiske preiskave, ki je sedaj v teku.

Neko uradno poročilo avstrijske obmejne oblasti pravi, da je patrola treh pomožnih avstrijskih stražnikov videla, kako je dvajset nemških vojakov prečkalo mejo blizu Reitha. Nemeč, ki so klicali: "Živijo Hitler!", so bili oboroženi in so pripadali k nazizskim napadalnim četam. Pomožni stražniki prabijo, da so imeli dovolj vzroka misliti, da jih hočejo vjeti, vsled česar so pričeli streljati.

Nemški vojak po imenu Schumacher, ki je bil ubit, je bil na avstrijskih tleh, ko je umrl. Vsled tega so avstrijske oblasti mnenja, da so imeli popolno pravico streljati.

Berlin, Nemčija, 28. novembra. Nemški zunanji minister v on Neurath je naročil nemškemu poslaniku na Dunaju, da vpraša avstrijsko vlado, kaj misli ukreniti glede umora nemškega vojaka na avstrijski meji. Nemška komisija pravi, da ni resnično, da bi nemški vojak klicali "Živijo Hitler!" kot trdi avstrijska preiskovalna komisija. Ravno tako pravi nek član nemške komisije, da je ubiti vojak obležal na nemški strani meje.

**ZNANI FRANCOSKI
PISATELJ UMRL**

Pariz, Francija, 17. novembra. Tukaj je umrl v starosti 82 let znani francoski pisatelj Louis Marie Chatelain. Pokojnik je bil član Častne legije.

**NAPAD NA TRANSIBIRSKI
VLAK**

London, Anglija, 28. nov. — Reuterjevi agenturi so sporočili iz Harbina, da so banditi v bližini Cieiharja razdrli tračnico, vsled česar je skočil transibirski ekspresni vlak iz tira. Banditi so začeli nato streljati na šeststo potnikov. Kar jih niso postrelili, so jih odvedli v jetništvo.

Drugi pa so vdrl v Holmesovo celico in ga odpeljali.

Brooke Harta sem poznal, toda nisem nikdar govoril z njim. Mislil pa sem, da mora biti ta strašni umor maščevan. Tako so mislili tudi drugi in smo oba obesili v parku.

Zaradi postavnega praznika "ZAHVALNEGA DNE" ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v petek, 1. decembra.

**ANGLIJA IN
RUSIJA SE
POGAJATA**

V Londonu se vrše pogajanja za trgovsko pogodbo med Anglijo in Rusijo. — Rusija bo kupovala mnogo angleškega blaga.

London, Anglija, 28. novembra. Načelnik prekmorskega urada J. Colville je v poslanski zbornici na tozadevno vprašanje izjavil, da pogajanja za trgovsko pogodbo med Anglijo in Rusijo ugodno potekajo. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, Rusija ne bo več imela neomejene pravice dovoljevati kredit za nakup blaga v drugih deželah, temveč bo morala mnogo blaga kupovati v Angliji. Kaj to pomeni, je razvidno iz dosedanje trgovine med obema državama. V devetih mesecih letošnjega leta je Rusija kupila v Angliji blaga za \$37,592,000, Anglija pa je v tem času kupila v Rusiji blaga za \$55,880,000.

Anglija tudi skuša doseči, da sovjetska vlada plača Lena Goldfields družbi \$66,000,000 za njeno lastnino, katero je zapolnila sovjetska vlada. Rusija je pripravljena plačati samo \$4,000,000.

Če Rusija ugodni angleškim zahtevam, nastane vprašanje, ako tudi ostale države ne bodo skušale dobiti od Rusije iste ugodnosti. Posebno važno je tudi, ako bo mogla Rusija financirati svoj nakup v Združenih državah. Do sedaj je Rusija plačala še vsa svoja naročila ter v svojih plačilih še nikdar ni zaostala.

**NA SMRTNI POSTELJI
JE POSTAL DRŽAVLJAN**

Hartford, Conn., 27. novembra. Tukajšnje zvezno sodišče je izpolnilo zadnjo željo umirajočega duhovnika Thomasa W. M. Jonesa. Sodnik mu je podelil ameriško državljanstvo. Par ur nato je duhovnik umrl.

OSUMLJEN IZSILJEVANJA

Portland, Ore., 28. novembra. Tukaj so aretirali 19-letnega Geralda Longwella pod obdolžbo, da je pisal Mrs. Katherine Heatman več pretilnih pism. Grozil ji je, da jo bo usmrtil, če mu ne da denarja.

**MUSSOLINI
ZA VERSKO
SVOBODO**

Mussolini bo skušal pridobiti Litvinova za splošno versko svobodo v Rusiji. — Vatikan se zanaša na Mussolinija.

Rim, Italija, 28. novembra. — Mussolini namerava z Litvinovom, ki je na potu v Italijo, razpravljati o splošni verski svobodi v Rusiji.

Mussolini upa dobiti versko svobodo za italijanske podanike, kakor je predsednik Roosevelt dosegel to prednost za ameriške državljane.

Mussolini bo mogoče tudi izposloval, da se sestane Litvinov s papežem Pijem ali pa kardinalom Pacelijem. Vatikan in Italija sta bila zadnji dve leti v posebno prijateljskih odnosih in njuna politika je hodila po sporednih poteh.

Papež, kardinali in drugi prelati pričakujejo od Mussolinija, da bo to prijateljstvo raztegnil tako daleč, da bo dosegel zblizanje med Rusijo in Vatikanom. Vatikan se je vedno zavzemal za sporazum z Rusijo.

**ZDRAVNICA
TAJI KRIVDO**

Zdravnica je svoje priznanje preklicala. Sodnik pravi, da je božna. Obravnava se prične v ponedeljek.

Chicago, Ill., 28. novembra. — Dr. Alice Wynekoop, katere priznanje je rešilo skrivnostno smrt Mrs. Rhete Wynekoop, je svoje priznanje zopet preklicala. To je naznanil njen zagovornik in s tem povzročil še večjo zamotnost tega umora.

Tudi na policiji in v uradu državne pravdnika so bili vsi presenečeni, toda so takoj izjavili, da bo preklic prve izjave malo vplival na potek obravnave.

Rheta Wynekoop je bila ustreljena, ko je nezvestava ležala na operacijski mizi svoje tašče dr. Alice Wynekoop.

Jaz je nisem ustrelila. — zatrjuje sedaj dr. Wynekoop. — nikogar nisem ustrelila. — To so besede, katere je objavil njen zagovornik Frank Tyrrell.

Rekla mi je. — je dodal Tyrrell. — da ji je policija besede priznanja položila na jezik, ko je bila več ur zaslišavana.

Morilko sme obiskati samo njen zagovornik. Časnikarski poročevalci in zastopniki državnega pravdnistva niso bili pripuščeni. Tyrrell je rekel, da je dr. Wynekoop zelo bolna. To je potrdil tudi vrhovni sodnijski zdravnik, ki je rekel, da bo najbrže morala dalje časa ostati v postelji.

Medtem preiskuje policija dalje in je dognala, da je mož umorjene Earle Wynekoop 11. novembra kupil kroglo za revolver.

Earle, ki je kot sokrivec pri umoru tudi v zaporu, je priznal, da je svojo mater učil streljati. Za strelišče jima je služila garaža Wynekoopove hiše. Mati in sin bosta prihodnji ponedeljek pripeljana pred sodnika.

**BIVŠI GOVERNER PRAVI, DA NI
DOBIL OD MORGANA DENARJA**

V ponedeljek je v newyorškem Hippodromu očitati katoliški duhovnik Rev. Charles E. Coughlin bivšemu guvernerju newyorške države Al Smithu, da je Morganov plačanec in da je v Morganovi službi.

**V SPOMIN
VELIKEMU
NAPOLEONU**

Otok sv. Helene je posvečen Napoleonovemu spominu. — Muzej iz hiše, kjer je živel Napoleon.

Pariz, Francija, 28. novembra. Otok sv. Helene bo izpremenjen v spomenik cesarja Napoleona Bonaparteja. To delo je prevzela francoska vlada z dovoljenjem angleške vlade, ki je lastnica otoka, na katerem je Napoleon preživel zadnjih šest let svojega življenja.

Hiša Longwood, v kateri je Napoleon stanoval, je bila že prej popravljena. Že pred 75 leti jo je kraljica Viktorija podarila cesarju Napoleonu III., ki je bil nek velikega Napoleona. Francoski cesar je popravil hišo, toda ne pohištva, ker mu je bila hiša žalosten spomin na njegovega strica.

Društvo prijateljev sv. Helene je dobilo od francoskega zunanjega ministrstva dovoljenje, da sme popraviti ne samo hišo, v kateri je Napoleon umrl, temveč tudi ostala poslopja, v katerih so stanovali njegovi zadnji štirje tovarishi Bertrand, Gourgaud, Las Cases in Montholon. Več kot 110 let po Napoleonovi smrti bo hiša izpremenjena v muzej, ki bo privabil mnogo obiskovalcev.

Tajnik družbe Octave se je ravnokar vrnil z obiska na otoku sv. Helene in je rekel: — Otok sem natančno preiskal in našel mnogo predmetov, ki so bili cesarjeva last. Angleška vlada je velikodušno dovolila, da jih podari francoski vladi, da pridejo v muzej v Napoleonovi hiši. Med temi predmeti je ogledalo, biljardna miza, Napoleonova pisalna miza in dva globusa, katere je Napoleon mnogokrat rabil.

Na sv. Heleno so bili že poslani francoski arhitekt, nekaj angleških delavcev in 50 ton materiala za popravila.

nedeljek pripeljana pred sodnika.

Namestnik državnega pravdnika Charles S. Dougherty, ki bo zastopal tožbo, je rekel, da ima pri njem preklic priznanja malo veljave.

— To ima ravno tako malo pomena, — je rekel Dougherty, — kot umetno priznanje njenega sina, ki je hotel razbremeniti svojo mater. Vsakdo, ki kaj prizna, navadno pozneje prekliče, ko pride pred sodišče.

Dr. Alice Wynekoop bo obtožena umora, njen sin Earle pa kot pomočnik pri umoru.

Smith je včeraj odgovoril, da ne more pomagati, če se Rev. Coughlin ne strinja z njegovimi nazori o valutni politiki, odločno pa protestira proti Coughlinovi trditvi, da je dobil od Morgana kako posojilo ter da zaradi tega trobi v Morganov rog.

Smith pravi, da ni imel z Morganom oziroma s kako osebo, ki je z Morganom v zvezi, nikdar nobenih finančnih transakcij. Ko se je odpeljal Rev. Coughlin nazaj v Detroit, je bila Grand Central postaja močno zastražena.

Škofjski kancelar Monsignor Carrol je izjavil, da so bili Coughlinovi napadi na Smitha povsem neutemeljeni.

Nadalje je rekel Carrol, da bi moral Coughlin prositi tukašnji škofjski urad za dovoljenje, če sme imeti v New Yorku javni nagovor.

**LAHI GRADE
BOJNE LADJE**

Italija je pričela graditi dve križarki. — 17 jih je že deloma zgrajenih. — Izdeluje načrte še z a dve.

Rim, Italija, 28. novembra. — V državni ladjedelnici so pričeli graditi nove križarki po 7500 ton in sicer križarki "Garibaldi" in "Duca degli Abruzzi". Križarko "Garibaldi" grade v ladjedelnici v Spenziji. "Duca degli Abruzzi" pa v Livorno. Gradijo tudi dva rušilec po 1250 ton.

Križarki sta del programa za leto 1933. Proračunski odbor namerava zgraditi dve križarki po 7000 ali 10,000 ton.

Ker Italija ni podpisala londonske mornariške pogodbe, sme graditi križarke, kolikor jih hoče.

Italijanska admiraliteta je priporočala, da bi se bojne ladje "Doria", "Duilio", "Giulio Cesare" in "Cavour" predelale v prevažalce aeroplanov, toda ta načrt je bil zaradi prevelikih stroškov opuščen.

Poleg križark "Garibaldi" in "Duca degli Abruzzi" ima Italija v delu še štiri lahke križarke in eno težko križarko. S tem bo imela Italija najmočnejšo bojno mornarico na svetu.

**MORILEC JE BIL
OBGLAVLJEN**

Vratislava, Nemčija, 28. nov. Komunist Kurt Gerber je bil obglavljen za umor nazijca Walterja Doktoerja. Minister Wilhelm Goering je odklonil pomiloščenje.

NEMIRI V BUDIMPEŠTI

Budimpešta, Ogrska, 27. nov. Tukaj so se vršili veliki nemiri, pri katerih je bilo ranjenih dvajset študentov.

Vseučilišče bo za štirinajst dni zaprto.

